

Jaarverslag 2019

Beleids- en activiteitenplan 2020-2021

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van Stichting Fort van Hoofddorp. Dat jaar stond geheel in het teken van de bouw en renovatie van het fortgebouw en het forteiland. In dit verslag brengen we de gehele bouwfase in beeld, tot aan de oplevering van de bouwwerkzaamheden, medio april 2020. We geven een doorkijkje naar 2020 en laten het perspectief voor de komende jaren zien in het beleids- en activiteitenplan 2020-2021.

Doelstellingen van het project

Stichting Fort van Hoofddorp heeft zich ten doel gesteld om de ontwikkeling van het forteiland in Hoofddorp te bevorderen en dit werelderfgoed weer zichtbaar te maken. De instandhouding van de cultuurhistorisch waarden van het fort staat hierbij centraal. Een belangrijk doel heeft de stichting inmiddels bereikt: door de renovatie van het fort wisten de initiatiefnemers het eiland te transformeren tot een unieke, openbaar toegankelijke ontmoetingsplek.

In de doelstelling van Stichting Fort van Hoofddorp ligt ook een stuk borgstelling van en behoud voor de toekomst besloten. Daarop maakt de stichting een actief beleid van aanbod, waarbij het fort in volle glorie kan worden beleefd door de bezoekers.

De stichting is verantwoordelijk voor het onderhoud en de exploitatie van het monument en is tevens aanjager van de diverse culturele en educatieve activiteiten op het fort om zo haar doelstelling te borgen. Stichting Fort van Hoofddorp ontwikkelt en bewaakt het concept Fort van Hoofddorp: 'behoud van het erfgoed door openstelling'. Elke huurder, ondernemer of gebruiker die in het Fort komt past in dit gedachtegoed en draagt vanuit zijn eigen onderneming bij aan die missie: de verborgen schat zichtbaar, voelbaar en beleefbaar maken.

De verborgen schat van de Haarlemmermeer

Het Fort bij Hoofddorp was door jarenlange leegstand en gebrekkig onderhoud niet meer geschikt om open te stellen voor publiek. De grootste schade die het Fort had geleden was waterschade als gevolg van achterstallig onderhoud aan de daken en de gevels. Tegelijkertijd bevatte

het Fort gelukkig zowel binnen als buiten nog veel originele details die met de nodige restauratie en/of renovatie in oude glorie hersteld konden worden. Het Fort bij Hoofddorp is bovendien het laatste Fort binnen de Stelling van Amsterdam dat nog moet worden herontwikkeld én waar ruimte is om het grote verhaal, de gehele context, te vertellen van de linies, de dijken en de Forten die samen de Stelling van Amsterdam vormen.

Stichting Fort van Hoofddorp is, met steun van de provincie Noord-Holland, de gemeente Haarlemmermeer en diverse fondsen met deze uitdaging aan de slag gegaan. Medio 2020 openen we de deuren voor het publiek.

In DEEL I leest u algemene informatie

In DEEL II leest u het verslag van de bouwfase, 2018-2020 en het toevoegen van de belevingslaag.

In DEEL III lichten we het beleids- en activiteitenplan toe en kunt u kennis maken met de huurders van het fort, anno 2020.

Neem vooral ook een kijkje op www.fortvanhoofddorp.nl alwaar u een aantal sfeerimpressie van het renovatietraject kunt bekijken en meer inhoudelijke informatie kunt lezen over de opening en het aanbod.

Uiteraard verwelkomen we u graag op het Fort van Hoofddorp!

Namens het huidige bestuur van de stichting,
Initiatiefnemer en voorzitter **Serge Schoemaker**

Bestuurslid **Jaap Breunesse**

&

Femme Hammer

Initiatiefnemer en bestuurslid

Contact: femme@fortvanhoofddorp.nl | 0624511211

Samenvatting

Bestuursverslag bij jaarrekening 2019

Het jaar 2019 stond voor Stichting Fort van Hoofddorp volledig in het teken van de renovatie van het forteiland. De eerste sloop- en graafwerkzaamheden zijn eind 2018 al uitgevoerd. Het forteiland en fortgebouw heeft in 2019 een ware metamorfose ondergaan. De bouwkundige renovatie is eind december nagenoeg afgerond. Begin 2020 is de bouwfase geheel afgerond en voegt de Stichting een belevingslaag toe.

De doelstelling

Stichting Fort van Hoofddorp, is statutair gevestigd te Houtwijkerveld 41, 2131 MH Hoofddorp.

Stichting Fort van Hoofddorp heeft zich ten doel gesteld om de ontwikkeling van het forteiland in Hoofddorp te bevorderen en dit stukje werelderfgoed weer zichtbaar te maken. De instandhouding van de cultuurhistorisch waarden van het fort staat hierbij centraal.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door van het Fort bij Hoofddorp een publieke en culturele ontmoetingsplek te maken: Fort van Hoofddorp.

Het fort is van ons allemaal...

In aansluiting op de doelstelling zal de stichting op duurzame wijze het verhaal van de Stelling van Amsterdam in het algemeen en het Fort in het bijzonder voor het voetlicht brengen door een belevingslaag toe te voegen aan het fortgebouw en het forteiland. Het fort bekijken, beleven en ervaren kan aan de hand van het #fortkwartet leren, proeven, doen en kijken ... en middels een aantal vaste educatieve expositie elementen in en op het fort.

Kijk op het Fort - aanbod (visie en toelichting)

Middels actief, receptief en educatief aanbod onder de noemer Kijk op het fort én de duurzaam ontwikkelde belevingsconcepten #fortkwartet en #story(s)telling borgt de stichting haar doelstelling dat het Fort zichtbaar

én beleefbaar wordt. Door specifiek aanbod te ontwikkelen en aanbieden kunnen diverse doelgroepen het Fort bezoeken, bekijken, beleven en ervaren.

Het aanbod dat de beleving van het fort op verschillende manieren mogelijk maakt bestaat uit een 4-tal onderdelen:

- Rondleiding - aansluitend op diverse doelgroepen en interesses
- Teambuilding - spellen en sportieve activiteiten (aanbod op maat)
- Voorstelling - programmering voor scholen voorzien van lesmateriaal over de eigen cultuur-historische context
- Zelf ontdekken - duurzaam ontwikkelde belevingsconcepten vrij toegankelijk voor publiek, altijd bereikbaar en open via de fortpad wandeling, expositie-elementen, de stellingtafel en podcast

Vrijstelling en referentie naar plaats van beschikbaarheid van het bestuursverslag

Het bestuursverslag over 2019 ligt ter inzage ten kantore van de rechtspersoon.

Per balansdatum is het bestuur als volgt samengesteld:

Initiatiefnemers Femme Hammer en Serge Schoemaker en bestuurslid Jaap Breunesse.

Serge Schoemaker: voorzitter

Jaap Breunesse: penningmeester

Femme Hammer: secretaris

De bestuursleden zijn gezamenlijk bevoegd.

De vertegenwoordigersbevoegdheid komt mede toe aan twee gezamenlijke bestuurders.

Stichting Fort van Hoofddorp

DEEL I

ALGEMEEN

Fort bij Hoofddorp wordt Fort van Hoofddorp

Een verborgen schat komt tot leven

De Stelling van Amsterdam is wereldwijd een uniek verdedigingsbouwwerk waarbij (militaire) bouwkunst, landschap en water integraal zijn ingezet. De Provincie Noord-Holland heeft de Stelling van Amsterdam opgenomen op haar monumentenlijst, en sinds 2005 wordt de Stelling erkend als Nationaal Landschap. Volgens UNESCO is de linie een buitengewoon verdedigingssysteem uit het einde van de 19e eeuw. De manier waarop de Nederlandse waterbouwkunde destijds werd gebruikt voor de verdediging van het land is uitzonderlijk. Het markante Fort bij Hoofddorp (gebouwd tussen 1895 en 1907) is onderdeel van de Stelling van Amsterdam. Het is één van de weinige forten met vrijstaande hefkoepelgebouwen. Het terrein waarop het fort gebouwd moest worden was relatief klein, waardoor men genoodzaakt was een gebouw met twee verdiepingen te ontwerpen. Er schuilt een enorme kracht in de genius loci, de betekenis van de plek. Deze monumentale schat op een prachtige plek in Hoofddorp heeft nu ook een veelbelovende toekomst.

Missie en visie – de schat ontdekt, geconserveerd en ontsloten

Om de verborgen schat van Hoofddorp zichtbaar, voelbaar en beleefbaar te maken, is na herstellen en herontwikkelen, het realiseren van de ‘beleving van het Fort door openstelling’ de hoogst haalbare ambitie voor de stichting Fort van Hoofddorp. Hiermee is het behoud van dit erfgoed voor de toekomst geborgd. Het ontwerp van het nieuwe Fort is ontstaan vanuit de visie dat het fort zijn deuren moet openen zodat de magie van deze plek door iedere bezoeker kan worden ervaren.

Het ontwikkelde ontwerp bestaat uit een aantal kernpunten die de cultuurhistorische en ecologische waarden van het fort benadrukken en

daarnaast de educatieve en recreatieve waarde en herkenbaarheid van het fort zullen vergroten.

We richten ons hierbij op drie doelgroepen:

- Liefhebbers van cultureel erfgoed & Dagjesmensen (het fort ligt aan een ANWB fietsroute)
- Scholieren in primair en voortgezet onderwijs (georganiseerd bezoek)
- Bedrijven in de regio (zakelijke verhuur)

Het forteiland wordt publiek toegankelijk als stadspark. Via het fortpad (wandelroute rondom en op het fort) maakt de bezoeker kennis met gemarkeerde punten in het cultuurlandschap, zoals het glacis, de fortgracht, de caponnière, de hefschietkoepels en de terrepleinen. Ieder punt vertelt een eigen verhaal.

De stichting heeft zich daarmee ook een educatieve taak ten doel gesteld: door openstelling geven we de geschiedenis terug aan de bezoekers. Middels de informatieve verhalen langs de cultuurhistorische wandelroute, maar ook op het fortplein waar je aan de Stellingtafel leert hoe het verdedigingsmechanisme werkt. Ervaringen die bekijken door zelf te doen, mee te maken en te ontdekken. Meer hierover leest u bij ‘toevoegen belevingslaag’.

De Verbindingsofficier

In de doelstelling van de stichting ligt besloten dat de stichting als verhuurder niet alleen verantwoordelijk is voor het herstel en het beheer van dit materiële erfgoed, maar ook de taak heeft om de nieuwe bestemming van het Fort met fortpark tot wasdom te brengen en te bewaken. Daartoe voegen we een duurzaam ontwikkelde belevingslaag aan het ontwerp toe en creëren we aanbod voor de diverse doelgroepen. De stichting toetst bovendien het ondernemingsconcept van de huurder/gebruiker voor ondertekening van het huurcontract/gebruikersovereenkomst, waarin de missie en visie van de stichting wordt onderschreven en dat huurders in hun bedrijfsuitoefening profijt hebben van de overkoepelende doelstelling en de immateriële toegevoegde waarde van deze unieke vestigingsplek.

Stichting Fort van Hoofddorp zal daartoe per juli 2020 een 5 jarige licentie verlenen aan de verbindingsofficier die al het aanbod (particulier, zakelijk en educatief) zal samenstellen en inplannen. Deze cultuuraanjager, is de spin in het web tussen ondernemers die huren, buurtinitiatieven, scholen en culturele ondernemers uit de regio en brengt partijen bij elkaar teneinde het verhaal van het Fort van Hoofddorp en de Stelling van Amsterdam aan een zo breed mogelijk publiek te brengen. De verbindingsofficier bewaakt de missie en visie van de Stichting Fort van Hoofddorp en stimuleert gebruikers, zowel zakelijk als maatschappelijk, om vanuit die visie gebruik te maken van het fort. Door naast het aanbod een duurzame belevingslaag toe te voegen (middels het #fortkwartet en #story(S)telling – waarover later meer) weet de Stichting Fort van Hoofddorp, ongeacht de gebruikers en/of huurders van het Fort, continuïteit te creëren in de exploitatie van het fort, zowel financieel als inhoudelijk.

Stichting Fort van Hoofddorp ontwikkelt en bewaakt het concept Fort van Hoofddorp: ‘behoud van het erfgoed door openstelling’. Elke huurder/ ondernemer/ gebruiker in het fort past in dit gedachtegoed en draagt bij aan die missie vanuit zijn eigen onderneming: de verborgen schat zichtbaar, voelbaar en beleefbaar maken.

Financiering bouwfase

De herbestemming en restauratie van het Fort van Hoofddorp is mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de Provincie Noord-Holland en de Gemeente Haarlemmermeer. Zij willen, net als de stichting, het fort herbestemmen met publieksfuncties. De nieuwe functies zullen recreatief, toeristisch, cultureel, educatief en/of maatschappelijk aantrekkelijk zijn. Zij dragen in totaal samen € 2.395.150,- euro bij aan het project. Hiermee is een groot deel van de renovatie (restauratie, herontwikkeling en herbestemming) van het monument gedekt. De inrichting van het forteiland, het fortpad, de educatieve toepassingen en het passend interieur – ofwel het klaarmaken voor openstelling en gebruik als publieke en culturele ontmoetingsplek, is gefinancierd middels fondsenwerving.

De opbrengsten uit verhuur aan de diverse huurders (3 ondernemers per 2020) dekken de totale vaste lasten van de erfpacht. Door deze constructie is het fort straks vanuit de huuropbrengsten duurzaam gefinancierd. Alle ingrepen die tijdens de restauratiefase worden gedaan om het fort beleefbaar en toegankelijk te maken zijn een eenmalige investering met een duurzaam resultaat. Een toegankelijk monument midden in Hoofddorp. De opening is uitgesteld tot september, wegens een vertraging in de bouwphase in het najaar en door de maatregelen die de overheid heeft opgelegd in verband met het Coronavirus begin 2020.

Voor verdere details horende bij de begroting van 2019 verwijzen we u naar DEEL II.

Begroting 2020 – vanaf openstelling

Met de vaste inkomsten vanuit de verhuur van het fort wordt de jaarlijkse exploitatie gedekt. De kosten voor de canon (erfpacht), klein onderhoud (goed huisvaderschap) en reservering groot onderhoud en afschrijving lening restauratiefonds worden allen gedekt uit de inkomsten vanuit verhuur. Dit betreft meerjarige huurcontracten van tenminste 10 jaar.

De verbindingsofficier wordt gefinancierd door de opdrachtgevers die het aanbod afnemen. Kostenneutraal voor de Stichting. De stichting kan jaarlijks besluiten tot het aangaan van een aantal pr en marketing activiteiten en neemt hiertoe een post op in de begroting welke dan door de verbindingsofficier kunnen worden aangewend. Een onderbouwing van de activiteiten is terug te lezen in DEEL III – beleids- en activiteitenplan.

Strategie – een belofte

Elke huurder en gebruiker van het fort deelt onze visie dat het geheel meer is dan de som der delen, en dat we dat met elkaar bewerkstelligen. Samen ontsluiten we het Fort van Hoofddorp, maken we iedereen deelgenoot van deze plek, die tenslotte van ons allemaal is. De activiteiten en evenementen die worden georganiseerd dragen bij aan openstelling en instandhouding van het fort met haar cultuurhistorische waarden.

Zoals ook in de statuten is vastgelegd: heeft de stichting ten doel de ontwikkeling van de onderdelen van de Stelling van Amsterdam in en om het cultuurgood 'Fort bij Hoofddorp', zichtbaar te maken en in stand te houden alsmede het vergroten van de cultuurhistorische waarde en het duurzaam in stand houden van het fort.

De stichting verricht hiertoe die handelingen in de ruimste zin van het woord die hiermee verband houden of daartoe bevorderlijk zijn.

Stichting Fort van Hoofddorp verwezenlijkt haar doel onder meer door van het Fort bij Hoofddorp een open, toegankelijke, publieke en culturele ontmoetingsplek te maken, alsmede de locatie zoveel mogelijk marktconform te verhuren.

Bestuur

Het huidige bestuur van Stichting Fort van Hoofddorp bestaat uit initiatiefnemers Femme Hammer en Serge Schoemaker, alsmede bestuurslid Jaap Breunesse.

Serge Schoemaker: Voorzitter

Femme Hammer: Secretaris

Jaap Breunesse: Penningmeester

Femme Hammer

Deze doctorandus in Pedagogische Wetenschappen heeft zich in de theaterwereld gemanifesteerd als veelzijdige duizendpoot. Zij produceerde jeugdtheater, openluchttheater evenals grotere commerciële voorstellingen. De laatste jaren richt zij zich vooral op het educatief theater en ontwikkelt ze (school)producties met een sociaalmaatschappelijke noodzaak. Hiervoor werkt Femme Hammer samen met o.a. onderwijsinstellingen, professionele en amateurkunstenaars en het bedrijfsleven. Vanuit haar ervaring geeft zij nu het programma in het Fort van Hoofddorp een educatieve, cultuurhistorische en maatschappelijke invulling.

Serge Schoemaker

Deze gepassioneerde architect met internationale ervaring vindt het een uitdaging om in zijn werk het oude met het nieuwe op bijzondere wijze te

verweven. Dit is ook in het ontwerp voor het forteiland goed te zien. Op geraffineerde wijze heeft hij een eigentijdse laag toegevoegd aan het werelderfgoedmonument. Serge Schoemaker is eigenaar van het architectenbureau Serge Schoemaker Architects in Amsterdam en is samen met Femme Hammer vanaf het begin bij de herbestemming van het fort in Hoofddorp betrokken. Hij tekende voor het ontwerp en begeleidde namens de stichting de bouwtechnische uitwerking en uitvoering van het plan.

Jaap Breunesse

Deze geroutineerde planontwikkelaar heeft al meer dan 25 jaar ervaring met het ontwikkelen van renovatie - en bouwplannen met een gecombineerde maatschappelijke en commerciële bestemming. Zo ontwikkelde hij zorgboerderijen waar mensen met een verstandelijke beperking wonen en werken, en initieerde hij de renovatie van Het Kasteel van Woerden tot woongemeenschap voor mensen met een verstandelijke beperking, gecombineerd met een commercieel kwaliteitsrestaurant. Dat Jaap Breunesse ook zijn passie voor cultuurhistorie in dit prachtige project kwijt kan is voor iedereen nog eens extra mooi meegenomen.

De werkzaamheden ten behoeve van de stichting worden door alle drie de bestuursleden onbezoldigd gedaan, er is ook geen onkosten vergoeding voor het stichtingswerk van toepassing.

Voor 2020 staat een bestuurswissel gepland, de stichting zoekt een nieuwe penningmeester en heeft de ambitie om het bestuur met tenminste 2 mensen uit te breiden, liefst met lokale roots.

Beheer

Het eerste financiële verslag van de stichting dateert uit 2017.

De winst- en verliesrekening is bij de stichting op te vragen, evenals de jaarrekening 2018.

De geldstroom in 2019 bestaat uit inkomsten vanuit Provinciale en Gemeentelijke subsidie en diverse fondsen tegenover de kosten van de restauratie, de bouw en het toevoegen van de belevingslaag.

Vanaf 2020 start de erfpachtovereenkomst en verplicht de stichting zich tot het voldoen van deze kosten, derhalve is dat ook de ingangsdatum voor de huurovereenkomst met de ondernemers.

De boekhouding is in handen van JPL Advies, Hans Langeveld, belastingadviseur en administratieconsulent. Indien de cijfers van een accountantsverklaring moeten worden voorzien werken we samen met Grant Thornton.

COVID-2019 -> 2020... en verder...

Tijdens het schrijven van dit jaarrapport bevinden we ons als Stichting in een uitermate onzekere periode. Net zoals de gehele sector, de maatschappij en alle sectoren, is terugkijken in een ander daglicht komen te staan, omdat de toekomst van ons vraagt alle zeilen bij te zetten. De geplande opening in april 2020 zal worden uitgesteld tot het najaar, de horeca kan pas gedeeltelijk open vanaf juni, de activiteiten beperken zich tot kleine gezelschappen en veel mensen leven in onzekerheid en stellen zich afwachtend op. Toch is er honger, naar cultuur, naar ontmoeting, naar ontspanning, naar kennisvergaring, naar beleving. Een mastodont als het Fort van Hoofddorp blijft fier overeind, ook in tijden van crisis. Als stichting nemen we daarin onze verantwoordelijkheid en zoeken we naar kansen en mogelijkheden om binnen de kaders door de overheid opgelegd, toch de deuren te openen, de verborgen schat van Hoofddorp opent stap voor stap de deuren, terwijl de eerste klanken van de zangschool over het voorplein schallen.

DEEL II

JAARVERSLAG - BOUWFASE (2018-2020)

Bouwverslag / renovatie&restauratie

Het jaar 2019 stond voor Fort van Hoofddorp volledig in het teken van de renovatie van het forteiland. De eerste sloop- en graafwerkzaamheden waren eind 2018 al uitgevoerd, waardoor in het begin van het nieuwe jaar direct gestart kon worden met het aanbrengen van de nieuwe dakbedekking en de nieuwe gebouwinstallaties. Het fortgebouw is in 2019 voorzien van een compleet nieuwe elektrotechnische installatie, airconditioning met warmteterugwinning en vloerverwarming. De betonnen historische gevels en binnenwanden zijn gereinigd, waarmee het pand is ontdaan van alle niet-originele verf- en behanglagen. Alle houten deuren en ramen zijn gerenoveerd en de gietijzeren luiken gestraald, geschoonpeerd en opnieuw gecoat. Bouwkundige toevoegingen, zoals nieuwe binnenwanden, sanitaire voorzieningen en extra trappen zijn zorgvuldig in het fortgebouw geïntegreerd. Voor de eindafwerking is een weloverwogen kleurenpalet toegepast, die het nieuwe van het oude onderscheidt.

Op het buitenterrein is het 'fortpad' aangelegd, een nieuwe, verharde zandweg die van het voorplein naar het hoger gelegen terreplein loopt. Het voorplein is gerenoveerd en voorzien van klinkers. Bovenop het fort is het terreplein deels verhard met kinderkoppen (het openluchttheater) en deels afgewerkt met schelpen (de wilde tuin). Het talud van het forteiland is voorzien van een nieuwe laag klei.

Het forteiland heeft in 2019 een ware metamorfose ondergaan. De bouwkundige renovatie is eind december nagenoeg afgerond.

Begin 2020 is de bouwfase geheel afgerond en voegt de Stichting een belevingslaag toe, waarover in het volgende hoofdstuk meer.

Toevoegen belevingslaag

In aansluiting op de doelstelling zal de stichting op duurzame wijze het verhaal van de Stelling van Amsterdam in het algemeen en het Fort in het bijzonder voor het voetlicht brengen door een *belevingslaag* toe te voegen aan het fortgebouw en het forteiland. Het fort bekijken, beleven en ervaren kan aan de hand van het #fortkwartet *leren, proeven, doen en kijken ...*

Uitgangspunten Concept #Fortkwartet & #story(S)telling

Voor het (educatieve) belevings-concept hebben we drie doelgroepen centraal gesteld en hun bezoekmotivatie vertaald naar een verhaallijn met een verteller die daar nauw op aansluit. Deze vertellende personages vallen samen met 3 manieren waarop je het Fort kunt beleven en ontdekken, door te leren, te proeven en te doen, zodat elke bezoeker zich kan identificeren en herkennen in de verhalen van het fort. (Het Fortkwartet).

Door middel van een podcast, informatieborden en activiteiten nemen de personages je mee het Forteiland op, het Fortgebouw in. Je bekijkt, beleeft en ontdekt het Fort door hun ogen. Voor de toekomst staat de productie van een 'eigen' theatervoorstelling op de planning waarin de verhalen van de 3 personages samen komen. Deze voorstelling is dan tijdens de zomermaanden te zien in het openluchttheater op het Fort. Hiermee voegen we het laatste element aan het Fortkwartet toe: kijken.

<i>Doelgroep</i>	<i>Bezoekmotivatie</i>	<i>Personage</i>	<i>Element Fortkwartet</i>
Liefhebbers van cultureel erfgoed	Kennis opdoen en kennis verdiepen	Officier Leeghwater	Leren
Recreanten/passanten	Recreëren, een dagje uit, ongemerkt leren	Kokkin Ans	Proeven/Ruiken
Kinderen 0-14	Spelen & sporten, ontdekken	Maatje (kleine held)	Doen
Alle doelgroepen hierboven	Voorstelling bekijken, bezoek verlengen/verdiepen	Alle personages hierboven	Kijken

Illustratie-ontwerp
Leeghwater,
Kokkin en
Maatje
Geert Gratama

Aansluiting bij de context van de Stelling van Amsterdam

Het Fort bij Hoofddorp nodigt door zijn ligging midden in Hoofddorp uit om bezoekers mee te nemen in de gehele context, het grote verhaal van de Stelling van Amsterdam. Een deel van die context kun je nog zien om het Fort heen in de vorm van de geniedijk, de damsluis en de batterijen. Maar een groot deel is ook niet meer te zien. We nemen onze bezoekers door middel van de podcast, uitkijkpunten op en om het Fort en een maquette van de gehele Stelling mee in dit grotere verhaal. We realiseren dit in de eerste helft van 2020 in samenwerking met de Provincie Noord-Holland.

Een podcast als audioguide

Om onze bezoekers door het Fort en de verhalen van het Fort heen te leiden ontwikkelen we een podcast. Deze podcast bestaat uit hoofdstukken die samen een route vormen langs gemarkeerde punten op en in het Fort. In de hoofdstukken vertelt steeds één van de personages een verhaal. Deze verhalen samen vormen drie routes waaruit onze bezoekers kunnen kiezen, afhankelijk van hun interesse en bezoekmotivatie. Bezoekers worden bij het betreden van het Forteiland gewezen op de mogelijkheid deze podcast op hun mobiele telefoon te downloaden en kunnen hiermee zelfstandig over en door het Fort bewegen.

Vaste educatieve elementen in en om het Fort

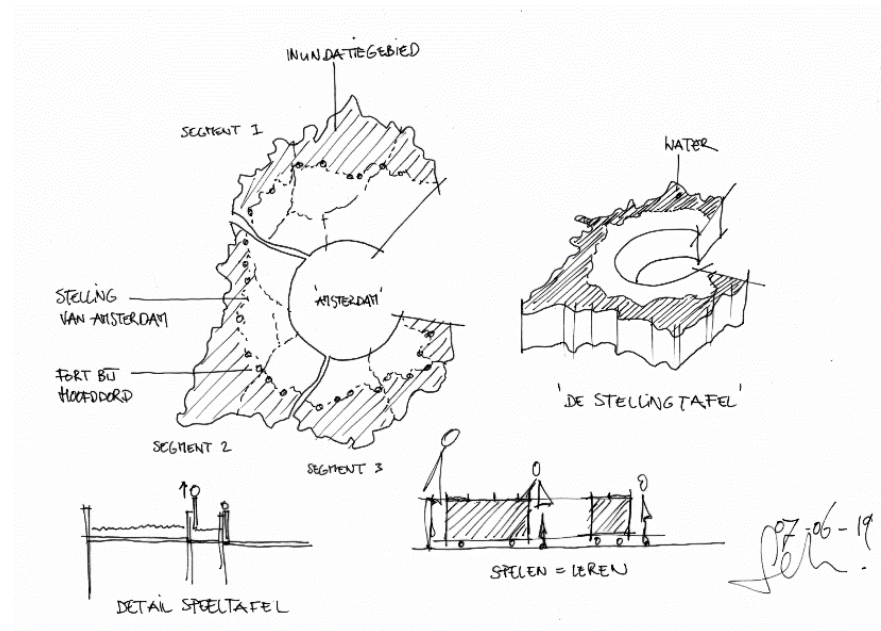
De Stellingtafel

Een educatief object specifiek ontwikkeld om de werking van de Stelling zelf te ontdekken. De tafel op het voorplein van het Forteiland laat de

gehele Stelling van Amsterdam zien, op schaal, alsmede de inundatiegebieden die bij de verdedigingslinie horen.

Bij een aanval door de vijand zouden deze inundatiegebieden vol lopen met water, wat op de Stellingtafel door kinderen of volwassenen nagebootst kan worden door het opendraaien van kranen en sluizen. De unieke werking van de Stelling wordt hiermee spelenderwijs duidelijk. Verder kunnen zowel de locaties als de namen van alle Forten op de tafel worden afgelezen.

De stellingtafel is opgebouwd uit drie segmenten die samen de Stelling van Amsterdam vormen. Deze segmentatie maakt het mogelijk om het werk bij evenementen te verplaatsen.

De Stellingkast

We plaatsen de stellingkast in de ontvangstruimte van het Fort. Door een centrale plek te kiezen waar al de losse informatie (folders, brochures), het spel- en lesmateriaal te vinden is, creëren we met de ontvangstruimte een vertrekpunt om het fort vervolgens te ontdekken. De kast is echt bedoeld om materiaal neer te leggen waar gebruik van gemaakt kan worden. Bijvoorbeeld 'hoe maak ik een zaadbom' en het materiaal om dat te doen. Bezoekers kunnen vervolgens binnendoor of buitenom naar de Wilde Tuin op het fort en de bommen daar gooien. Middels de wandeling over het fortpad krijg je zo de context van het gehele eiland mee. Een stellingkast gevuld met materialen om het fort te ontdekken en ervaren... waaronder ook kaplaarzen in verschillende maten, die kinderen mogen lenen zodat ze lekker op het Forteiland kunnen spelen zonder bang te zijn om nat of vies te worden. Ook de vleermuizenspeurtocht en kleurplaten kunnen bij deze kast worden opgehaald en ingezien.

De ExpositieWall – #story(S)telling

Voor in de algemene ontvangstruimte zal een framework voor aan de wand ontwikkeld worden, welke de schat aan publicaties over het Fort van Hoofddorp in het bijzonder en De Stelling van Amsterdam in het algemeen kan tonen. In een bijpassende stijl zoals ook de andere nieuw toegevoegde (niet historische) elementen in staal zijn uitgevoerd. Zoals op de stellingtafel buiten alle forten en batterijen van De Stelling zichtbaar zijn en context schetsen, zo zal de wand als het ware een uitgeklapte Stelling laten zien. Met beeldmateriaal en informatie per fort, met extra aandacht voor het Fort van Hoofddorp.

Een zelfde ontwerp/ frame zal flexibel kunnen worden ingezet in het fort. Bijvoorbeeld in de Keelkazemat, waar ook wisselende tentoonstellingen kunnen plaatsvinden. Wanneer er bijvoorbeeld op thema een expositie is in een van de zalen boven, kan het frame uit de keelkazemat daar ook worden gebruikt. Een inzicht in de schat aan documentatie, maar ook een kans om de bezoeker te betrekken eigen publicaties te tonen.

Het fort is van ons allemaal....

Financiële verantwoording bij Jaarrekening 2019

In onderstaande tabel is de financiering af te lezen van het gehele bouwtraject, zoals gestart in 2018 en opgeleverd begin 2020, we overschreden de grenzen van het boekjaar 2019 met dit dekkingsplan. Er is dan ook geen aansluiting met de jaarrekening. Die laat de geboekte inkomsten uit subsidie en fondsenwerving zien, alsmede de in 2019 gemaakte kosten.

In de jaarrekening staan de specifieke bouw- en renovatie kosten benoemd die in het jaar 2019 zijn geboekt. Voor de volledigheid plaatsen we hieronder de beoogde dekking voor het gehele project, en verwijzen we u voor de complete bouwbegroting naar de extra bijlage.

Financiering Herbestemming Fort van Hoofddorp

Stand: 01-11-2019

	30-10-2015	01-12-2018	01-11-2019
1 Subsidie Provincie Noord-Holland Beschikking 07-12-15	€ 1.097.575	€ 1.097.575	€ 1.097.575
2 Subsidie Gemeente Haarlemmermeer Beschikking 30-04-16	€ 1.097.575	€ 1.097.575	€ 1.097.575
3 Extra bijdrage Gemeente Haarlemmermeer t.b.v. achterstallig onderhoud Toegekend, december 2018	-	€ 100.000	€ 100.000
4 Lening Restauratiefonds op basis van gemeentegarantie Toegekend, november 2019	-	€ 250.000	€ 450.000
5 Extra bijdrage Provincie Noord-Holland t.b.v. meerwerk restauratie Aanvraag	-	-	€ 100.000
6 Fondsenwerving 2019-2020 Doelstelling	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
TOTAAL FINANCIERING	€ 2.495.150	€ 2.845.150	€ 3.145.150

Toelichting fondsenwerving

De doelstelling voor het ophalen van fondsen voor het gehele project (bouw/ renovatie en ontsluiting) is vastgesteld op €300.000 .

In samenwerking met Van Dooren Advies heeft de stichting een bedrag van € 243.000 opgehaald, waarvan € 159.000 in 2019 is geboekt.

Met de bijdragen van de fondsen is het fortpad gemaakt, en worden in 2020 de beleavings elementen toegevoegd. Ook zijn de historische waterbakjes in het gehele fort terug gebracht. De stichting is de fondsen zeer erkentelijk voor de bijdragen, waarmee het fort ontsloten kan worden voor en teruggegeven kan worden aan het publiek.

Toegekende bedragen van de fondsen

Rabobank Coöperatie Fonds: €50.000

Janssens Friesche Stichting: €1.000

Zabawas: €20.000

Ars Donandi: €5.000

Prins Bernhard Cultuurfonds: €10.000

Elise Mathilde: €3.000

J.C. Ruigrok: €10.000

BPD Fonds: €20.000

VSB Fonds: €40.000

Provincie Noord-Holland: €84.000

DEEL III

BELEIDS- & ACTIVITEITENPLAN (2020-2021)

FORT VAN HOOFDDORP – KLAAR VOOR DE TOEKOMST...

Na herstellen en ontwikkelen is het vanaf mei 2020 tijd om het fort te beleven door te Leren, Proeven, Kijken, Doen&Spelen middels het #Fortkwartet en vaste expositie elementen #story(S)telling. Het Fort is vanaf 2020 open voor publiek. Er kan gegeten en gedronken worden, spelenderwijs kun je er leren over de rijke historie van deze plek in de Haarlemmermeer en De Stelling van Amsterdam.

Kijk op het Fort - aanbod (visie en toelichting)

Middels actief, receptief en educatief aanbod onder de noemer *Kijk op het fort* én de duurzaam ontwikkelde belevingsconcepten #fortkwartet en #story(s)telling borgt de stichting haar doelstelling dat het Fort zichtbaar én beleefbaar wordt. Door specifiek aanbod te ontwikkelen en aanbieden kunnen diverse doelgroepen het Fort bezoeken, bekijken, beleven en ervaren.

Het aanbod dat de beleving van het fort op verschillende manieren mogelijk maakt bestaat uit een 4-tal onderdelen:

- **Rondleiding** - aansluitend op diverse doelgroepen en interesses
- **Teambuilding** - spellen en sportieve activiteiten (aanbod op maat)
- **Voorstelling** - programmering voor scholen voorzien van lesmateriaal over de eigen cultuur-historische context
- **Zelf ontdekken** - duurzaam ontwikkelde belevingsconcepten vrij toegankelijk voor publiek, altijd bereikbaar en open via de fortpad wandeling, expositie-elementen, de stellingtafel en podcast

Rondleidingen

De rondleidingen worden gegeven door diverse vrijwilligers en specialisten, aansluitend bij de bezoekersmotivatie in het #fortkwartet:

#Fortkwartet – LEREN

Onderdeel van #Leren zijn de rondleidingen met daarin informatie over de specifieke onderdelen van het Fort van Hoofddorp. Er wordt ook context geschetst door te vertellen over en de Stelling van Amsterdam en de Haarlemmermeer.

#Fortkwartet – PROEVEN

Een rondleiding langs het fortpad en de wilde tuin, met specifieke uitleg over het leven op het fort, de keuken, de eetzaal en eetbare planten en kruiden in de wilde tuin.

#Fortkwartet – DOEN

Deze rondleiding is speciaal geschikt voor de jongere doelgroep: met de stellingtafel de inundatie naspelen en op speurtocht door het fort en over het eiland leer je spelenderwijs over het leven op het fort en de context binnen de Stelling van Amsterdam.

#Fortkwartet - KIJKEN

Wanneer er in het Openluchttheater programma's worden aangeboden kun je aanvullend een rondleiding krijgen over het fortpad, welke je langs alle vaste historische elementen brengt en je veel informatie geeft over het fort in het bijzonder en de Stelling van Amsterdam in het algemeen.

Teambuilding

Het team (zakelijk of particulier) wordt op een plezierige en avontuurlijke manier uitgedaagd in samenwerken. Samen gaan ze op zoek naar kansen in hun werk. Zien ze deze en weten ze de kansen te verzilveren? Ze

moeten gebruik maken van elkaars krachten en overeenkomsten. De opdrachten worden op maat gemaakt speciaal voor het bedrijf of de groep, zodat het niet alleen opdrachten zijn maar ze ook inhoudelijk inspireren en het team op innovatieve ideeën brengt, terwijl medewerkers, relaties elkaar op een andere manier leren kennen, met plezier. Ze beleven samen een avontuur en hebben veel pret.

In dit concept is maatwerk het vertrekpunt, op maat voor de groep maar ook op maat passend bij de locatie en de weersomstandigheden.

Escape Fort is een variant op het gigantische succes van het real-life spel 'escape room'

Een variant op de bekende escape room, maar dan nog spannender! In Escape Fort wordt iedere groep op het forteiland gedropt. De tijd start en iedere groep krijgt 45 minuten de tijd om te ontsnappen! Welk team weet de vlag binnen 45 minuten te veroveren?

Wie is de spelbreker, gebaseerd op het bekende tv-programma 'wie is de Mol'

Deze activiteit is uitermate geschikt voor personeelsfeesten, familiedagen, team-uitjes, e.d. Het is geschikt voor groepen vanaf 15 personen en maximaal 75 personen. Deze activiteit kan zowel binnen als buiten worden gehouden en kan zelfs OP MAAT worden gemaakt. De spelopdrachten staan dan volledig in het teken van het team of bedrijf.

Fort-yoga, mindfull het fort beleven

Mindfulness en yoga zijn uitermate geschikt voor teambuilding. Mensen die regelmatig yoga doen of mediteren zijn meer geconcentreerd en creatiever, blijkt uit wetenschappelijk onderzoek. Hoe gaaf is dat om het daarom eens met je team te doen, in een veilige omgeving, op een prachtig fort?

Slecht-weer-concepten

Het kan gebeuren, regen en wind. Niet getreurd tot één dag van tevoren kunnen wij de activiteit omzetten naar een alternatief binnen: warm en gezellig in een van de gewelven van het fort: genieten van shows, een interactief of muzikaal spel of een te gekke quiz.

Denk aan een show van De Zandtekenaar, een Goochelshow of muzikale teambuilding, diverse spelshows: Pubkwis, Coverquiz, Top 2000, Ik hou

van Holland, Mannen tegen de vrouwen, Back to the 80's, Back to the 90's, Wow, wat een jaar! (altijd maatwerk), Superheldenquiz.

Voorstelling

Fort van Hoofddorp is aanbieder van schoolprojecten via het kunstmenu van de Haarlemmermeer (KCOS). De voorstellingen worden gespeeld in het Openluchttheater of bij slecht weer op school. Het fort kan dan op een ander moment worden bezocht. Bij projecten die meerdere weken duren zijn de lessen op school en is de uitvoering of expositie op het fort.

Zingen in en op het fort

Groep 1&2 De troubadour&Maatje (in samenwerking met ZangschoolHoofddorp, bewoner van het fort) Een muzikale tocht met de troubadour door de gangen van het fort, langs de Wilde Tuin en door de hefschietkoepels.

Voor groep 3&4 is een wisselende voorstelling beschikbaar uit het brede aanbod van KCOS.

Oriënteren, onderzoeken en zelf doen en laten zien!

Groep 5, 6, 7&8 Geheimen uit de Haarlemmermeer (in samenwerking met De Kunstbrigade)

Het thema wordt geïntroduceerd met een spreker en/of podcast en lesbrief. Leerlingen doen onderzoek naar het onderwerp uit de geschiedenis van de Haarlemmermeer. Daarin worden ze ondersteund door het lesmateriaal en de eigen leerkracht.

De resultaten van dat onderzoek worden zichtbaar gemaakt:

Beeldend: foto's, film, schilderij, of een 3 D werkstuk.

Met tekst: geïnspireerd op het onderwerp maken de leerlingen een kort verhaal of gedicht.

In het lesmateriaal (ontwikkeld door Stichting Fort van Hoofddorp) staan tips en dichtvormen om te gebruiken.

Leerlingen studeren 2 dansen in over het onderwerp o.l.v. een dansdocent van De Kunstbrigade op School.

Tot slot presenteren ze:

Tentoonstelling van de werken in het fort. De tentoonstelling blijft 4 weken hangen en tijdens de feestelijke opening van de tentoonstelling (voor publiek) in het fort presenteren de leerlingen hun gedichten/ verhalen en doen ze de beide dansen in het openluchttheater.

Voor al het aanbod en ook eventuele vrije programmering (buurtgebruik van het Openluchttheater) geldt dat het programmeren en ontwikkelen exclusief is uitbesteed aan (en wordt uitgevoerd en afgehandeld door) de verbindingsofficier.

Andere voorbeelden van verbindingen die nu al gemaakt zijn door de stichting en welke de verbindingsofficier verder zal uitbouwen, ontwikkelen en onderhouden:

Goed nabuurschap

Naastgelegen praktijkschool: Leerwerktrajecten maar ook gedeeld ruimte gebruik.

Korenmolen De Eersteling: Beiden gebouwen vertellen een verhaal over de Haarlemmermeer en de gedeelde historie vind de bezoeker terug. Een bezoek aan de molen kan niet zonder een bezoek aan het fort en vice versa – op de menukaart komen pannenkoeken gebakken met meel van de molen...

Verbindingen met het lokale onderwijs

Basis Onderwijs – scholen bezoek van scholen uit Hoofddorp en Haarlemmermeer /als onderdeel van het cultuur-educatieve & sportieve programma. Maar we ontvangen ook heel graag de plaatselijke groep 8 met hun eindmusical.

Voortgezet Onderwijs – maatschappelijke stage lopen op het fort maar ook programmering in het Openluchttheater met leerlingproducties.

Sios: Deze leerlingen verzorgen jaarlijks een sportief programma-onderdeel op t fort waar de scholieren aan kunnen deelnemen.

Verenigingen & vrijwilligers

Scouting: Eerder al bakten de welpen en de zeeverkenner meer dan 300 pannenkoeken voor de bezoekers tijdens een open dag in de Stellingmaand (september 2016) Hoofddorp heeft 2 watergroepen en in het najaar werken we samen om tijdens vakantieweken vlottenraces te houden in de fortgracht. In 2020 zal de stichting het vrijwilligersbeleid uitwerken en diverse vrijwilligers-trajecten opstarten.

Huurders, bewoners van het fort, per voorjaar 2020

Horeca-exploitanten Aagtje & Jordy van restaurant ‘Vis aan de Linie’.

“Omdat wij als ondernemers houden van bijzondere locaties, zijn wij zo’n 12 jaar geleden begonnen met ons eerste restaurant. Een pannenkoekenhuis in de bossen, we hebben het ontwikkeld van een plek waar niks was tot een prachtige plek. Daarna, zo’n 7 jaar geleden, hebben we een strandpaviljoen in Zandvoort aangekocht, met veel tijd en energie hebben we hier ook een goedlopend strand- en horeca bedrijf van gemaakt. Met oog voor de specifieke locatie zien wij kansen, mogelijkheden, vooral en juist in bijzondere projecten. Ook zo bij dit Fort van Hoofddorp, een bijzonder gebouw met veel potentieel voor de toekomst.

Want dat op deze historische plek de toekomst ligt, dat is ons wel duidelijk!”

Bibian van Zangschool Hoofddorp

“Ik mag mijzelf één van de gelukkige “bewoners” van het Fort van Hoofddorp noemen! Als klein meisje fietste ik altijd langs het Fort als ik naar tennis of muziekles ging. Al die jaren vroeg ik mij af hoe het daar binnen was en waarom er toch niets mee gedaan werd. Toen ik er achter kwam dat Serge en Femme bezig waren met dit ontzettend mooie project, heb ik niet getwijfeld en direct contact gezocht. Het was even geduld hebben totdat het eindelijk zo ver was dat ik het pand mocht betrekken met mijn zangschool, maar jeetje hé, het was het wachten dubbel en dwars waard, want dit geeft de zanglessen ook meteen een hele nieuwe dimensie. Bovendien is het een kans om ook voor de scholen van de Haarlemmermeer iets extra’s te betekenen. Samen met de stichting hebben we passend aanbod gemaakt.